

Bilag til f. t. beslutn. vedr. Republikken Montenegro

foreneligt med og tilpasset Fællesskabets system og forbedre miljøbeskyttelsen inden for transport.

*ARTIKEL 111**Miljø**ARTIKEL 109**Energi*

Samarbejdet koncentrerer navnlig om prioriterede områder, som har tilknytning til gældende fællesskabsret på energiområdet. Det skal tage udgangspunkt i energifællesskabstraktaten og skal udbygges med henblik på Montenegros gradvise integration i de europæiske energimarkeder. Samarbejdet kan navnlig omfatte:

- a) udformning og planlægning af energipolitik, herunder modernisering af infrastruktur, forbedring og diversificering af udbud og forbedring af adgangen til energimarkedet, herunder lettelse af transit, overførsel og distribution og istandsættelse af elforbindelser af regional betydning til nabolande
- b) fremme af energibesparelser, energieffektivitet, vedvarende energikilder og undersøgelse af energiproduktion og -forbrug på miljøet
- c) fastlæggelse af rammebetingelser for omstrukturering af energiselskaber og samarbejde mellem virksomheder i denne sektor.

*ARTIKEL 110**Nuklear sikkerhed*

Parterne samarbejder på området nuklear sikkerhed og kontrolforanstaltninger. Samarbejdet vil kunne omfatte følgende anliggender:

- a) forbedring af parternes love og bestemmelser om strålingsbeskyttelse, nuklear sikkerhed og regnskab og kontrol med nukleare materialer samt styrkelse af kontrolmyndighederne og deres midler
- b) tilskyndelse til fremme af aftaler mellem EU's medlemsstater eller Det Europæiske Atomenergifællesskab og Montenegro om hurtig varsling og informationsudveksling i tilfælde af nukleare ulykker og om katastrofeberedskab samt om nukleare sikkerhedsspørgsmål generelt, hvis dette er relevant
- c) ansvar over for tredjemand på det nukleare område.

Parterne udvikler og styrker deres samarbejde på miljøområdet om den vitale opgave at bekæmpe yderligere miljøforringelse, og begynde at forbedre miljøsituationen med henblik på at opnå en bæredygtig udvikling.

Parterne skal navnlig samarbejde om at styrke de administrative strukturer og procedurer for at sikre en strategisk planlægning af miljøspørgsmål og koordination mellem de relevante aktører, og de skal fokusere på at tilpasse Montenegros lovgivning til gældende fællesskabsret. Samarbejdet bør også fokusere på strategier for en væsentlig nedbringelse af lokal, regional og grænseoverskridende luft- og vandforurening, indførelse af et system for effektiv, ren, bæredygtig produktion og forbrug af vedvarende energi og gennemførelse af vurderinger af virkningerne på miljøet og strategiske miljøvurderinger. Der skal specielt sigtes mod ratifikation og gennemførelse af Kyoto-protokollen.

*ARTIKEL 112**Samarbejde inden for forskning og teknologisk udvikling*

Parterne fremmer samarbejdet inden for civil videnskabelig forskning og teknologisk udvikling (FTU) på basis af gensidig fordel og, under hensyntagen til de til rådighed værende ressourcer, rimelig adgang til hinandens programmer under forudsætning af passende beskyttelse af intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret.

Der tages i samarbejdet behørigt hensyn til prioriterede områder, som har tilknytning til gældende fællesskabsret vedrørende forskning og teknologisk udvikling.

*ARTIKEL 113**Regional og lokal udvikling*

Parterne bestræber sig på at styrke det regionale og lokale udviklingssamarbejde med henblik på at bidrage til økonomisk udvikling og nedbringe regionale skævheder. Der sættes særlig ind på grænseoverskridende, transnationalt og mellemregionalt samarbejde.